

# BLADET vårt



Menighetsblad for Tveit og Hånes, Den norske kirke  
Nr. 1 - 2017 - Årgang 13



## Gitarkameraten i Tveit

side 10

Reformasjons-  
jubileet  
side 4

- Mitt liv er i  
Guds hånd  
side 6

Murer -  
trenger vi det?  
side 9

Den kristne  
samtale  
side 16

## INNHold

- 2 Min salme
- 3 Prestens side
- 4 500 år med Luther
- 5 Reformasjonen i Tveit
- 6 Mitt liv er i Guds hånd
- 8 SAMMEN-fest i Hånes
- 9 Murer - trenger vi det?
- 10 Gitarkameraten i Tveit
- 11 Livskunnskap 2
- 12 Nytt fra Tveit
- 14 Nytt fra Hånes
- 16 Den kristne samtale
- 17 Barnas side

## REDAKSJON

### REDAKTØR NR. 1-2017

Asle Jøssang

### REDAKSJONSKOMITÉ

Sigrunn Mjøs Blakseth, 38 04 44 82  
sigrunnmjos@gmail.com

Asle Jøssang, 90 68 65 62  
asle.jossang@gmail.com

Dag A. Kvarstein, 97 56 61 01  
dk628@kirken.no

### UTGIVERE

Bladet Vårt utgis av Tveit og Hånes menigheter, Den norske kirke.  
Fire utgivelser pr år.  
Opplag: 3300, hvorav ca 1400 går til Tveit og ca 1900 til Hånes.  
Neste nummer av Bladet Vårt planlegges utgitt i juni.

### FORSIDEBILDE

Asle Jøssang

### GRAFISK DESIGN OG PRODUKSJON:

Bjørvand & co AS

Gaver til «Bladet Vårt» kan sendes til  
kontonummer: 3000 07 70120

# Min salme

## Fagert er landet

T: Anders Hovden

*Fagert er landet du oss gav,  
Herre, vår Gud og vår Fader!  
Fagert det stig av blåe hav,  
soli ho sprett og ho glader,  
signar vårt land i nord og sud;  
soleis di åsyn lyser, Gud,  
over vårt Noreg i nåde.*

*Tidi ho renn som elv mot os,  
fort skifter sumar med vetter.  
Fader, ver alltid Noregs los  
radt til dei seinaste ætter!  
Herre, vår Gud, vårt Noregs Gud,  
varda vårt land frå fjell til flud,  
lær oss å gå dine vegar!*

*Signa då Gud vårt folk og land,  
signa vårt strev og vår møde,  
signa kvar ærlig arbeidshand,  
signa vår åker med grøde!  
Gud utan deg den vesle urt,  
veiknar og visnar, bleiknar bort,  
ver du oss ljuset og livet!*



For minst 50 år siden var vi flere KFUK speidere, med Ingrid Wisløff Jæger i spissen, som var på haik til et av de flotte vannene vi har i Tveit. Det var et fantastisk fint sommervær, sol fra en skyfri himmel. Kvelden var ikke mindre flott da vi samlet oss rundt bålet og sang "Fagert er landet". Siden når jeg hører eller synger denne salmen minnes jeg denne turen.

Anders Hovden som skrev denne salmen for over hundre år siden, har med sitt fantastiske språk- nynorsk med dets mange nyanser, fått fram mange tanker om den brytningstiden Norge var i den gangen - nemlig et selvstendig land.

Innholdet er like aktuelt idag, hvor der skjer stor omveltninger i samfunnet vårt. Fremhever spesielt 1. 4. og 5. vers.

Anne Sofie Løvrød



## Ynkelig og oppreist

Jeg har ikke høydeskrekk. Vanligvis synes jeg tvert imot at det er veldig morsomt å komme opp i høyden og se utover by og land, enten det er fra en fjelltopp eller fra en skyskraper. Men én gang var det ikke morsomt. Det var for noen år siden, da jeg ble med en gjeng soldater opp til Preikestolen i Ryfylke. De fleste av disse guttene og jentene hadde vært på Preikestolen før og visste hva de hadde i vente, men det gjorde ikke jeg. Jeg var ikke forberedt i det hele tatt, og da plutselig horisonten brettet seg ut foran meg og fjellveggen stupte 6-700 meter loddrett ned i Lysefjorden noen meter lenger frem, ble jeg klam i hendene og fikk en underlig skjelving i knærne. Men jeg kunne jo ikke vise min nervøsitet for soldatene, syntes jeg, så jeg måtte komme meg helt frem til kanten av stupet. Men jeg turte ikke å gå oppreist. Kanskje jeg ville gli eller kanskje vinden ville ta tak i meg og rive meg utfor. Til slutt la jeg meg ned og krøp på alle fire fremover, som et ynkelig og sårbart, lite kryp i den store og ville naturen ...

Opplevelsen på Preikestolen minner meg om tolleren i en lignelse Jesus fortalte (Lukas 18: 9-14).

Til noen som stolte på at de selv var rettfærdige, og så ned på alle andre, fortalte Jesus denne lignelsen:

«To menn gikk opp til tempelet for å be. Den ene var fariseer og den andre toller. Fariseeren stilte seg opp for seg selv og ba slik: 'Gud, jeg takker deg for at jeg ikke er som andre mennesker, de som svindler, gjør urett og bryter ekteskapet, eller som den tolleren der.

Jeg faster to ganger i uken og gir tiende av alt jeg tjener.' Tolleren sto langt unna og ville ikke engang løfte blikket mot himmelen, men slo seg for brystet og sa: 'Gud, vær meg synder nådig!'

Jeg sier dere: Tolleren gikk hjem rettfærdig for Gud, den andre ikke. For hver den som setter seg selv høyt, skal settes lavt, og den som setter seg selv lavt, skal settes høyt.»

Tolleren kom inn i templet og fikk en opplevelse av å komme nær den hellige Gud. Fordi han fikk et glimt hvor stor og mektig Gud er, fikk han også en ny forståelse av hvor liten og ynkelig han selv var. «Gud, vær meg synder nådig!» ba han og slo seg for brystet.

Da jeg krøp tilbake fra kanten på Preikestolen fikk jeg hånlig blikk fra menneskene rundt meg. Slik gikk det ikke med tolleren. Han «gikk hjem rettfærdig for Gud», står det. Møtet med den hellige Gud endte ikke med fordømmelse og skam. Tvert imot, den ynkelige tolleren blir reist opp til nytt liv av Gud. For slik er Gud, Gud reiser opp og gir nytt liv.

Profeten Jesaja skriver: «Så sier han som er høyt opphøyet, som troner evig og heter Den Hellige: I det høye og hellige bor jeg og hos den som er knust og nedbøyd i ånden. Jeg vil vekke de nedbøydets ånd til liv og gjøre de knustes hjerter levende.» (Jes 57:15)

Olav Trømborg







# 500 år med Luther

Det er et halvt årtusen siden den katolske munken Martin Luther i 1517 spikret opp sitt protestskriv mot kjøp og salg av Guds tilgivelse. I dag regnes ca. 70 millioner mennesker som lutheranere, og blant dem er medlemmene av Den norske kirke på Hånes og i Tveit.

Mens Tveit kirke hadde eksistert allerede i 400 år da Martin Luther hamret sitt buskap fast til kirkedøra i Wittenberg, skulle da gå over 400 år før etterklagen av hammerlagene materialiserte seg i et kirkebygg på Hånes.

Reformasjonsjubileet markeres i alle landets kirker i løpet av 2017. Hovedfeiringen blir søndag 27. august når temaet er «nåden alene». Og når konfirmanter fra Tveit og Hånes skal delta på Skjærgårds Music and Mission festival i juli, vil snekring av teser være en aktivitet!

Det var avlatshandelen Luther først og fremst protesterte mot i sine 95 teser. I tesene argumenterte mot at noen kunne kjøpe seg fri fra konsekvensen av syndene sine, og han anklaget kirken for å berike seg

på denne handelen. Siden innførte han viktige veivisere som «Troen alene», «Nåden alene» og «Skriften alene». Dette er prinsipper som fremdeles kjennetegner de lutherske og protestantiske kirkesamfunnene.

## Bibelen på morsmålet

I tillegg til de nevnte veiviserne var Luthers oversettelse av Bibelen til folks morsmål, en historisk milepæl. Tidligere hadde Bibelen stort sett blitt lest som uforståelig «hokus pokus-latin» for folk flest. At vanlige folk med leseferdigheter nå kunne få innblikk i hva som egentlig stod i Bibelen, hadde stor betydning for en personlig tro, for makten over bibel-fortolkningen og for utviklingen av nasjonale språk. Vi kan også si at denne folkeliggjøringen bidro til en demokratiseringsprosess.



De 95 tesene er i dag gravert inn i døra på slottskirken i Wittenberg, som ligger i det tidligere Øst-Tyskland.



## Hovedtemaet for jubileet er nåde

Hovedtema for reformasjonsmarkeringen i Norge i 2017 er "Nåde". Det blir konkretisert ved tre undertemaer:

- Frelsen er ikke til salgs
- Mennesker er ikke til salgs
- Skaperverket er ikke til salgs.

## Mer om reformasjonsjubileet kan du lese her:

[www.Reformasjon2017.no](http://www.Reformasjon2017.no)

## Frelsen er ikke til salgs

500-årsmarkeringen for reformasjonen er en feiring av «nåden» og evangeliet om frelse ved troen på Jesus Kristus.

Paulus sier det slik:

«Av nåde er dere frelst, ved tro. Det er ikke deres eget verk, men Guds gave. Det hviler ikke på gjerninger, for at ingen skal skryte av seg selv.» (Ef 2,8-9.)

Kirker verden over ser at det fremdeles er behov for å kjempe mot at religion gjøres til en handelsvare og et middel til maktogreg og utnyttning av fattige mennesker.

Guds frelse og ordet «nåde» står i skarp motsetning til tanken om at vi kan tilegne oss Guds gaver for selv å oppnå sosial, økonomisk og politisk status. Nåde betyr gratis, og frelsen er ikke til salgs.

Tekst og foto: Dag Kvarstein

## Motstand mot reformasjonen i Tveit

Da den lutherske reformasjonen kom til Norge i 1537 via forordninger fra den dansk-norske kong Christian III, hadde katolsk kristendom allerede eksistert i landet i ca 500 år. Den satt i hjerte og ryggmargen til folk, og de tok ikke lett på skiftet til ny tro. Det man tidligere hadde satt sin lit til, ble nå beskyldt for å være ukristelig og «avgudisk».

I Tveit var det en mann ved navn Jens Tueson som blir omtalt som prest i soknet både før og etter reformasjonen. Hvis dette er riktig, snakker vi om en prest som måtte skifte kirkelig lojalitet og teologisk forståelse midt i sin gjerning. En kan ane hvordan det fortonte seg.



Kristendommen var allerede godt plantet i Tveit da reformasjonen kom. Den eldste gjenstanden som befinner seg i Tveit kirke er døpefonten, som stammer fra 1300-tallet.

Påbudet kom til Tveit om å få fjernet de 14 korsveibildene som var i kirken. Det ble de, men isteden tok bøndene 14 steinheller som de la i ring utenfor kirken. Her fortsatte de å holde sine andakter som før uten den lutherske prestens (offisielle, i hvert fall) vitende. Når en kom til siste helle, avsluttet en andakten med å si: «Det er fullbrakt».

Dette skriver tidligere sogneprest Gerhard O. Tønnessen i boken Tveit kirke 800 år, som ble gitt ut i 1996. Motstanden mot den nye troen kommer til syne i rettsprotokollene som forteller om dem som kjempet

for sin gamle tro. Dette handlet også om politikk ettersom befolkningen var generelt i opposisjon til dansk-kongen og hans forordninger. Representantene for den nye lutherske troen hadde en vanskelig arbeidsmark. I 1606, skriver f.eks. presten Peder Clausen Friis at mange av hans «sognebørn i Syd-Norge» fremdeles ber til Gud om at den gamle tro og pavens forordninger ennå kan bli fornyet».

Kristendommen kom til Tveit på 900-tallet, som et av de tidligste stedene i det sørlige Norge. I kraft av å være et viktig vikingsted, var det viktig å få et brohode her for den nye troen. Tønnessen skriver at det er god grunn til å tro at kongen som startet kristningen av Norge som et bevisst prosjekt, Olav Trygvason, kom til Tveit i 996. Den eldste delen av nåværende Tveit kirke, det midtre partiet steinkirken, ble oppført mellom 1050 og 1070. Et påtenkt prosjekt det hittil aldri er blitt noe av er å foreta en arkeologisk utgravning av grunnen under kirken. Der antar man å kunne finne rester av en stavkirke – i tilfelle det eldste kirkebygget på Sørlandet, ifølge Riksantikvaren.

Det som karakteriserte det religiøse livet i før-kristen tid og også inn i den katolske tiden var en utilitaristisk tro. Det betyr at hovedvekten var på troens praktiske nytteverdi i hverdagen, som for eksempel forståelsen av at ritualer måtte til for å sikre gode avlinger. Datidens «vitenskap» skilte ikke mellom åndelige og materielle forhold. Når kristentroen etter hvert begynte å bli mer og mer fokusert på trosinnhold og læresetninger, skyldes ikke det bare Martin Luthers og lutherske kirkelederes vektlegging av bibellesning og kristendomssopplæring. Samfunnsutviklingen påvirket også troen. Den måtte overgi flere og flere bruksområder til naturvitenskapen og nye måter å håndtere kunnskap på.





## - Mitt liv er i Guds hånd

**- Jeg trenger hjelp til absolutt alt, sier ALS-rammede Oddvar Fredheim (63) der han sitter i sin elektriske rullestol, - og det har jeg tenkt er i grunnen et godt bilde på hva Guds nåde er.**

Det var i 2009 at den aktive og folkekjære rektoren på Hånes skole, han som for eksempel tok seg tid til å sprøyte banen så ungene fikk skøyteis, begynte å småkjenne på at noe var galt med kroppen. Året etter ble det konstatert ALS, den muskelsvinnende sykdommen som legene anslår gir gjennomsnittlig tre års levetid igjen etter at man har fått den.

- Jeg er heldig som fortsatt kan snakke, forteller Oddvar, som ikke legger skjul på at det er tunge stunder i blant, særlig når sykdommen glir over i nye faser. Når menighetsbladet kommer på besøk har han nylig fått installert en ny teknisk innretning på rullestolen som erstatter joysticken som han ikke lenger kan bruke. Nå styrer han alt; stol, mobiltelefon, tv, ytterdør m.m. ved å støte haken mot en styrepute.

- Nådestol, humrer den slagferdige vennen Lars Hollerud, som er kommet innom for en prat. Midt i alvoret, er det også plass til skjemt.  
- Dagen jeg fikk konstatert ALS var helsvart. Ved hjemkomsten fra sykehuset ba Åse og jeg selvsagt til Gud, om han kan gripe inn og gjøre meg frisk igjen. Det har vi gjort mange ganger senere. Familie, venner og prest har gjort det samme. Men like viktig har det vært å be om ikke å bli overmannet av bitterhet, forteller Oddvar.

- Er du blitt bønhørt? spør Lars.

- Jeg har fått legge fra meg spørsmålet om hvorfor akkurat jeg skulle bli rammet. Jeg får hvile i vissheten om at mitt liv er i Guds hånd. Jeg har fått nåde til å akseptere situasjonen. Gud gir meg kraft og oppmuntring til å klare en dag om gangen, svarer Oddvar.

- Ingen av oss vet noe som helst om hva morgendagen bringer, sier Lars, som forteller om flere nære venner som

er hardt rammet av sykdom. - Det viktigste er å forsikre oss om at livene våre er forankret i troen på Jesu frelsesverk for oss. Så lenge vi lever er det aldri for sent å overgi seg til Gud, sier han og forteller om faren sin som ble frelst på dødsleiet, som «den ene sauene som var fortapt, men som ble funnet» i siste liten.

Oddvar Fredheim har vært åpen om sin sykdom både i media og på møtetilstelninger rundt omkring. Hans historie om livsmot og håp midt i det håpløse har gitt mot og styrke til mange. Han løfter perspektivet på livet opp fra det trivielle - til det som egentlig gjelder.

*Kjent som han er for å være en jovial og sosial person med et stort nettverk, får Oddvar nå merke hvordan han får tilbake.*

Kjent som han er for å være en jovial og sosial person med et stort nettverk, får Oddvar nå merke hvordan han får tilbake. Det å ha bodd mange år i bydelen hvor han også har hatt sin arbeidsplass, har gitt han en stor omgangskrets.

- Det er noe med Oddvars væremåte som gjør at han nå utløser all denne godheten tilbake, sier Lars og forteller om at det var tett med frivillige som hjalp til da han og kona Åse flyttet fra Havreveien til rekkehuset i Kremlistien for noen år siden. På grunn av sykdommen måtte de ordne seg med mer praktiske boforhold.

- Jeg kan se tilbake på et rikt og godt liv. Gleden er stor over det som har vært, over alt jeg har fått oppleve. Jeg kan se

på skyene, men så ser jeg en enda større blå himmel, forteller Oddvar.

To av barna med familier bor i byen, en i samme gata. Det frisker opp når barnabarna, snart teller de syv, springer i dørene. Ekstra stas er det når bestefar kan hjelpe til med lekseene.

Oddvar kan ikke få fullrost nok helsesystemet han har møtt; sykehuset, fastlegen, hjelpeapparatet som kommunen besørger med pleiere som kommer og stiller ham morgen og kveld og alle hjelpemidlene som legges til rette for ham. Men aller mest skryter han av kona Åse. Lars, som kjenner ekteparet godt, nikker bekræftende.

Spisebordet er dekket og snart kommer nye venner på besøk. Det skal være bibelgruppe i kveld.

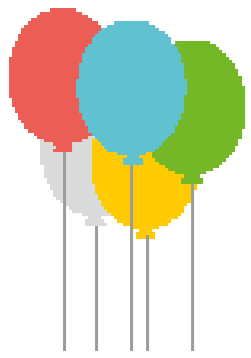
*- Er det noe du gjerne ønsker å formidle til leserne av menighetsbladet?*

- I min hjelpeløse tilstand har jeg fått mer innblikk i hva Guds nåde er. Det er ufortjent ta imot og leve i troen på Gud. Det har vært styrkende å bli bevisstgjort på. Sånn sett burde jeg ha blitt syk for lenge siden. «Min nåde er nok for deg», står det i Bibelen, som er en sterk kontrast til det meste ellers i samfunnet som jo bygger på prestasjon. Måtte vi alle ta imot nåden, som gjelder for liv og død, sier ALS-syke Oddvar Fredheim med et trygt blick og styrke i stemmen.

*Asle Jøssang*







# SAMMEN

## - Vi trenger å høre til

Bli med på  
**ALLE-SAMMEN-TUR!**  
Sett av helgen 16.-17.  
september. Da er det  
menighetstur til  
Farsund Feriepark!  
Mer info kommer.

Kirken på Hånes ønsker å bygge fellesskap i bydelen og vise at tilhørighet betyr noe. Gjennom utgivelsen av magasinet Sammen ble det i vinter satt fokus på verdien av å kunne bidra i et fellesskap, enten det er med sin tid, sine egenskaper eller sine penger.

Dette ble fulgt opp med en stor Sammen-fest lørdag 4. februar med et program som trakk til seg 230 Hånes-folk i alle aldre. Henrik Syse og Ingebrigt Steen Jensen kom fra Oslo for å gi liv og innhold til festen.

En person som har lang erfaring med å bygge gode fellesskap, er Ingebrigt Steen Jensen. Reklamemannen, forfatteren og fotball-lederen får det til å svinge rundt seg enten han bygger opp en arbeidsplass, et fotballag eller skal inspirere en menighet på Sørlandet.

- Vi trenger å høre til. Det kan være i den lille flokken, i stammen, klubben, i en bevegelse eller menigheten. Vi må kjenne på et eierskap og en tilhørighet i hjerte og mage. Det å gi et bidrag, skaper gode kulturer, sa Steen Jensen til et lydhørt publikum i Hånes kirke. Med begeistring, humor og stemmen tidvis i fistel, forkynte han sitt glade budskap om tilhørighet og fellesskap. Den alvorlige undertonen var at dette er verdier som er truet i samfunnet.



Over: Ingebrigt Steen Jensen snakket begeistret om det å høre til i et fellesskap.

Over til høyre: Henrik Syse ledet Sammen-festen og løftet både barn og voksne.

Til høyre: Stab og frivillige fra Hånes kirke «rappet» fram menighetens verdigrunnlag.

- Det er trist å oppleve at den nye tankemåten nå ikke er hvor mange vi kan klare å hjelpe, men heller hvor få vi kan klare å ta imot, sa han. Han slo også et slag for slagordene, ritualene, for salmene og for det å dele med andre.

Da Ingebrigt Steen Jensen ledet reklamebyrået Dinamo, hadde de et slagord: «Triumvare cum dividare» - å seire gjennom å dele.

Filosof, fredsforsker, søndagsskolelærer og humorist Henrik Syse fulgte opp, med barna myldrende rundt seg. Han ledet festen med ellevill energi og morsomme kommentarer. Og han pekte på at det å dele også gir takknemlighet, enten det er snakk om penger, opplevelser eller innsats.

- Takknemlighetsgjeld er jo den eneste gjelden som gjør deg rikere, sa han.

Tekst og foto: Dag Kvarstein



# Tankestreken

## Murer - trenger vi det?

Det er kvelden 9. november 2014. Jeg står «ballongvakt» i Bernauerstrasse like ved en del av Berlin-muren som fremdeles står der og i dag utgjør det offisielle Mur-museet i Tysklands hovedstad. Det er på dagen 25 år siden muren falt! Halve byen er på beina for å markere det. En lyskjede av ballonger på stativ strekker seg 45 km rundt hele det tidligere Vest-Berlin der muren fra 1961 til 1989 skilte folk i øst og vest. På signal sendes 7.000 lysende ballonger til værs! Det er en litt merkelig følelse som nordmann å være invitert til å være en av de 7.000 som i Berlin denne kvelden trekker i spaken for å utløse «min» ballong! Mitt lille «budskap» festet til ballongen er: «The Berlin Wall – never again!»

Skammens mur ble den ofte kalt, Berlinmuren som var en fysisk sperre av betong, piggråd og elektriske gjerder satt opp av de østtyske myndighetene i DDR, og som skilte Vest-Berlin fra Øst-Berlin og resten av DDR. I 28 år ødela muren mange liv, skilte familie og venner, mange mistet jobbene sine, og mange liv gikk tapt under forsøk på å flykte fra øst til vest. Jeg vil tro at alle som husker Den kalde krigen, kjenner på spenningen som var mellom øst og vest, jernteppet som skilte oss fra de andre og vissheten om at Europa, ja, hele verden, var delt i to; åpne samfunn på den ene sida og lukkede på den andre. Men denne underlige kloden vår har sett mange murer både før og nå!

Den kinesiske mur ble bygd mot angripende mongolske horder. Hadrians mur i romernes Britannia skulle beskytte mot ville stammer fra nord. Det var før. I dag bygges det nye stengsler både i Europa og ellers i verden. I dag er det krigsflyktninger og andre migranter, men også terrorister og smuglere, som skal stenges fysisk ute.

### Vi har jo nettopp revet murene i Europa! Må vi begynne å bygge nye?

I sommer bygde Ungarn piggrådgjerde mot Serbia for å hindre flyktninger fra Syria. Hellas og Bulgaria har bygd et langt gjerde av piggrådballer mot Tyrkia, noe som resulterer i livsfarlige båtreiser over Middelhavet. I Israel

er det bygd en barriere mot de palestinske områdene på Vestbredden, en mur som er dobbelt så høy som Berlinmuren var. Flere steder i Afrika bygges det også murer. Etter at Donald Trump overtok som president i USA, har han gitt ordre om å forsterke og forlenge en mur mellom sitt land og Mexico. Og dessuten vil han nekte muslimer fra bestemte land innreise i USA.

Jeg forstår naturligvis at alle disse murene, er satt opp med mange ulike begrunnelser. For 25 år siden gråt Europa av glede fordi Berlin-muren falt.

Jeg ønsker meg en verden uten murer, verken fysiske eller usynlige, mentale murer som bygges mellom mennesker, mellom folkeslag, mellom land, mellom religioner eller mellom verdensdeler som kanskje har ulike styresett og ideologier. Jeg ønsker meg politikere og statsledere som bygger broer heller enn murer!



Hvis det kom noe godt ut av 2. verdenskrig, må det kanskje være at De Forente Nasjoner i 1948 drøfta seg fram til Verdenserklæringen om menneskeverd og menneskerettigheter. Det er 30 artikler som omhandler de fleste sider ved livet. Rettighetene i denne erklæringen gjelder alle mennesker uansett hudfarge, kjønn, religion, rase, etnisitet eller meninger. Artikkel 1 er den mest grunnleggende:

«Alle mennesker er født frie. De har samme menneskeverd og menneskerettigheter. Alle har fornuft og samvittighet, og de bør derfor behandle hverandre som brødre og søstre.»

Utviklingen i Europa, USA og andre deler av verden bekymrer og skremmer. Er vi i ferd med å gå inn i en periode med en ny kald krig?

Jeg tenker at vi må be om at det ikke må bygges flere murer som skiller og stenger. Så må vi huske at det er ikke innvandrere eller lykkejegere som presser mot Europas grenser. Det er flyktninger. Flyktningene er småbarnsfamilier, barn med blemmer på føttene fordi de har gått så altfor langt til fots. Fortjener de å møte en mur!

Roald Pedersen



# -Ble overbevist om at Gud er til



Gutterrommet til Erik Aleksander er fullt av ting som bare gitareksperter skjønner seg på.

**Tidlig om morgenen - det er ubarmhjertig mørkt og surt ute - må han gjøre som Tveit-ungdom har gjort i generasjoner før ham. Komme seg ut og ta bussen inn til byen. Til Vågsbygd videregående.**

- Det var fint på Ve skole, men greit omsider å bli ferdig der og komme seg ut litt! På bussen sitter Erik Aleksander Staalesen (16) med musikk på ørene, gitarkassen på fanget og med drømmer i blikket. En ny dag venter med nye riffer sammen med gitarkamerater på musikklinjen. Etter skolen går mesteparten av tiden hjemme til øving på gutterommet. Øving, øving. For tiden er det metall-musikk som er favoritten. Stakkars mamma, tenker jeg.

*- Metall!? Er ikke det bare høylytt skriking og skråling på gitar som hvem som helst kan få til?*

Erik smiler overbærende. Nok en oldis som sitter fast i stereotypier.

Han forklarer om ulike stilarter innen metall, men forsikrer om at skolegangen på Vågsbygd byr på bred og variert musikalsk utdanning. Målet er både å bli utøvende musiker og musikk lærer. Planen er å fortsette musikkutdanningen etter videregående.

I Tveit får Erik utløp for sin spilleglede ved å delta som bass-spiller i en lovsangsgruppe på ungdomsmøter i Frikirken og i et band som kantoren i Tveit menighet kaller sammen ved noen anledninger. Han deltar også med gitarspill under samlingene i ungdomsklubben Mega.

- Jeg tror nok at det kristne ungdomsarbeidet i Tveit ville ha tjent på større samarbeid. Menighetene har vel sine grunner for å ha forskjellige opplegg, men slikt er ikke ungdommer så opptatt av. Noen, slik som jeg, går litt begge steder, forteller han.

*- Hvordan har det vært å ha sin oppvekst i Tveit?*

- Oppveksten i Tveit har vært veldig god. Jeg tenkte ikke så veldig mye over akkurat hvor i verden jeg bodde, men jeg har likt å bo litt utenfor byen så nær mye natur. Vi har gått mye på tur og ofte med naboene våre. Jeg drevet med mange forskjellige aktiviteter og har mange venner.

*- Du regner deg som kristen, hvorfor det?*

- Det er fordi jeg tror på at Gud skapte verden og at han kom ned til jorden som Jesus for å ta på seg menneskenes synd. Jeg tror at Jesus lever i dag og jeg bruker han som et forbilde i livet mitt.

*- Jeg forstår at du var litt i tvil om du skulle la deg konfirmere i kirken?*

- Ja, i tida før konfirmasjonen så var jeg veldig usikker og mente at det ikke kunne finnes noe Gud. Selv om jeg vokste opp i et kristent hjem, følte jeg at det var rart at det skulle være en Gud som hadde skapt verden. Jeg hadde ikke opplevd noe særlig spesielt med Gud og det var på en måte veldig fjernt for meg. Men så begynte jeg å forstå mer, forteller Erik.

Han forteller at i mange miljøer kan det oppleves å være «teit» hvis man er kristen. Dette er i miljøer hvor alle gjerne oppfatter seg som ateister eller ikke har noe standpunkt, og den som er kristen er annerledes. - I vår generasjons ungdom er det generelt mye press på å være «kul», og for å være «kul» så må du være som alle andre, sier han.

*- En vanlig innvending mot Gud og kristentro er at det er så mye i ondt i verden. Ting som alvorlig sykdom rammer blindt og så videre. Hvorfor rydder ikke en kjærlig Gud opp i slikt, tror du?*

- Jeg mener en forklaring på dette kan være at Gud skapte oss mennesker slik at vi hadde en egen fri vilje. Jeg tror også at det finnes en ondskap i verden som påvirker oss til å velge veien bort fra Gud. Gud skapte jorden og oss for at vi skulle passe på den, men siden menneskene velger den onde veien bort fra Gud så skjer det mye ondt og vi glemmer å passe på jorden.

Fra gutterommet har Erik god utsikt utover bygda og Kjevik flyplass. Her, som andre steder, finnes mye godt. Men også i Tveit finnes ting som går i stykker eller burde vært bedre.

- Da er det godt at vi kan ha med Gud å gjøre, sier Erik Aleksander Staalesen.

Asle Jøssang



## LIVSKUNNSKAP 2

**Hva vil du gjort annerledes i livet om du kunne levd om igjen? Temaet denne gangen er: Jeg skulle ønske jeg ikke hadde jobbet så mye.**

Hvordan har du det? Spørsmålet ble stilt da vi møttes i gågata i Markens. «Jo, det er fullt trøkk. Mye arbeid på jobben. Stort sett litt overtid minst åtte ganger i måneden, men så har jeg også fått en liten jobb på siden, så det er ikke så mye jeg er hjemme».

Svaret viste kanskje et snev av dårlig samvittighet for barn og øvrig familie. Bakgrunnen for svaret var at familien hadde fått for mye gjeld. Kravene for å være i «fellesskapet» viste at skal en være med på «moroa», så koster det.

Ofte oppleves det vanskelig fordi vi vil ha så mye, vi vil eie så mye, vi vil oppleve så mye. Det kan ofte, koste mer enn det smaker for familien. Fellesskapet med middagsbordet er borte. Gleden over å oppleve barna når de kommer hjem og



Erik Aleksander trives med å bidra i musikklivet i Tveit.

forteller om hva som har skjedd, er ikke der. Tilstedeværelse og trøst mangler. Oppfølgingen av barna i fritiden er fraværende ... Fordi du jobber alt for mye.

Direktøren i Kristiansand Dyrepark, Per Arnstein Aamot, jobbet for en del år siden i KUP, Kirkens Ungdoms Prosjekt. Han sier til bladet Agenda 3,16. «KUP sitt arbeid retter seg mot ungdom som har fått en litt skeiv start på livet. Det var et sjokk å oppleve at så mange ungdommer kom fra «ikke-møblerte hjem» - i ordet videste forstand. Det var vondt å se at så mange unge mennesker hadde foreldre som ikke brydde seg hundre prosent om dem.»

Fellesskapet, kontakten - det å vise av vi bryr kan ikke kjøpes for penger. Det oppstår i samvær, gjennom omsorg og nærvær når det trengs. Spørsmålet en kanskje kan stille seg er: Hva er viktigst? Mine behov for å ha status, som igjen fører til at jeg må tjene mer, eller er mine barn, min familie? Det er trolig ikke for sent å endre på det, men det er ditt valg.

Torgeir Wadseth



## Status for oppgradering av lydanlegg i Tveit kirke



Som mange kjenner til har vi de siste månedene arbeidet for å få oppgradert lydanlegget i Tveit kirke, samt få på plass lerret og dataprojektor i kirka. Tveit Kirke er et middelalderbygg, og montering av slikt utstyr må godkjennes av både Riksantikvar og biskop. For noen uker siden fikk vi endelig godkjenning for dette, og utstyr er nå bestilt.

Selve arbeidet med å lage plass for miksepult og pc bak i kirka vil starte rett etter vinterferien, og montering av utstyr vil skje så snart dette og nødvendig elektrikerarbeid er gjort.

Utstyret finansieres via tilskudd fra fellesrådet, støtte fra menighetens Soulchildren og Megaklubb, samt et lite overskudd fra nabofesten i høst. Dette dekker ikke alle kostnadene på ca 100000kr., så resterende må menig-

heten finne andre måter å få inn penger på. Mye av arbeidet med å få utstyret på plass vil bli gjort av fagfolk, men vi håper også på å få gjort en del på dugnad.

Vi ser fram til å få dette utstyret på plass, da det vi har i dag ikke har kapasitet eller kvalitet til å dekke de behov vi har i vårt eget arbeid eller i forbindelse med seremonier som bryllup og begravelser.

Ønsker du å støtte dette prosjektet økonomisk er vi takknemlig for det. Du kan da gi en gave til menigheten på kontonr. 3000.07.70120. Husk å merke innbetalingen med «lydanlegg»

Når utstyret er på plass har vi et ønske om å engasjere frivillige som kan tenke seg å lære å betjene utstyret og videre være med å betjene dette under menighetens gudstjenester og andre arrangement i kirka. Kan dette være en oppgave for deg? Kontakt i så fall daglig leder Ellen Najmy Mørch.

## Soulchildren

En flott liten gjeng med sangglade jenter fra Tveit Soulchildren trenger nye ledere. De elsker å synge og gjøre forskjellige sosiale ting. Noen flotte jenter som vi ønsker å ta vare på i Tveit menighet.

**Er du en av de som kan være med å bidra her?**

Kontakt i så fall dirigent Ellen Hillesund Kvinlaug, tlf. 906 82 223 eller daglig leder Ellen Najmy Mørch, tlf. 901 32 997.

## Menighetsuke i Tveit uke 12

**Vi ønsker velkommen til et variert program med tilbud til alle aldre.**

**Tirsdag 21. mars:** Medarbeiderfest  
Kl.19.00: Inspirasjonstanker og underholdning.

Alle frivillige medarbeidere er invitert  
**Onsdag 22. mars:** Kvaless minne.  
Kl.16.00: Andakt, kaffe og kake, diakoniutvalget.

**Torsdag 23. mars:** Supertorsdag  
Tveit Menighetshus kl. 1600

**Fredag 24. mars:** God gammeldags basar.  
Tveit menighetshus kl. 18.30. Se egen annonse i bladet.

**Lørdag 25. mars:** Ungdomsarrangement.

**Søndag 26. mars:** Gudstjeneste i Tveit kirke

## Basar

**Velkommen til god gammeldags basar fredag 24. mars i Tveit menighetshus kl. 18.30.**

Åresalg med flotte gevinster. Kjøpe lodd på bøker med enda flottere gevinster. Kaféen er åpen med salg av vafler, kaker, saft og kaffe til gammeldagse priser.

Vi ønsker alle velkommen til en koselig fredagskveld på menighetshuset. På basar kan man ta med hele storfamilien fra «oldemor til minstegutt».



## Nytt fra menighetsrådet i Tveit

### «Digital lommebok»

Det blir mer og mer behov for alternativ betaling til kontanter. De fleste menighetene (DNK) vil trolig innføre mCash (den digitale lommebok) som et alternativ ved betaling, offer, gaver, betaling for arrangementer osv. Tveit menighet har gått inn for å bruke denne løsningen.

### Handlingsprogram 2017-2020

I forslaget til Handlingsprogram 2017-2020 reises behovet for økt ressurs av diakoner i våre kirker. Tveit har ikke diakon, og Menighetsrådet ser behov for en slik stilling i vår menighet. Følgende prioriteringer er gjort fra menighetsrådet for handlingsprogrammet 2017 -2020:

- Øke kirketjenestilling fra 40 % til 60 %
- Utvide parkeringsplass ved Tveit kirke
- Diakon i 50% stilling

### «Onsdagsmøter»

Etter henvendelse fra Våre hjem med ønske om at MR overtar ansvar for onsdagsmøtene, har menighetsrådet vært i kontakt med en av menighetens bibel/samtalegrupper om å ta ansvar for møter på noen onsdager før sommeren. De er nå i gang med å planlegge møter og mer info om dette kommer snart, følg med på vår nettside.

### Bladet vårt

Pr i dag er det Asle Jøssang som er med i redaksjonen for Bladet vårt fra Tveit. Vi trenger minst en person til som kan være med å formidle bygda gjennom menighetsbladet og derfor hadde vi satt pris på om det var noen som kunne tenke seg dette arbeidet tok kontakt med Ellen på kontoret.

### Ny PC og programvaren Easy Worship

Menigheten har fornyet verktøyet for å formidle gode presentasjoner på lerretet i kirkesalen på menighetshuset. Vi hadde behov for ny bærbar PC og programvare for å kunne tilfredsstille ønsker og krav om bruk av lerret til agendaer, videoer, sanger m.m. i gudstjenester, møter m.m. Easy Worship har database der en enkelt kan lage en kjøreplan ved å hente inn sanger og mediefiler og laste ned på PC. Husstyret har sikret finansieringen av dette, tusen takk til dem.

### Årsmøte for Tveit menighet

Årsmøte blir den 2.april 2017 i menighetshuset etter gudstjenesten. Daglig leder sender ut info til foreninger og lag for å få inn årsrapporter.

### Tveit Actiondag

Tveit Actiondag blir arrangert 10. juni 2017 på Kjevik (samarbeid med idrettslag og kommunal ungdomsklubb)

# FASTEFØDE

## - trosoppløring for voksne

Oddernes menighetshus/kirke - Søm kirke

### «Jeg tror og jeg lever.»

- 1. mars Askeonsdagsgudstjeneste i din lokale kirke
- 15. mars **SONING OG FORSONING**  
Som mennesker lever vi både i relasjon til Gud og til våre medmennesker, og i begge relasjonene er det avgjørende viktig med oppgjør og tilgivelse.  
Paul Leer Salvesen.  
I Oddernes menighetshus
- 22. mars **JEG TROR PÅ EN HELLIG ALMINNELIG KIRKE**  
«Jeg tror på en hellig alminnelig kirke. Hva skjer når det hellige møter det alminnelige?»  
Dominikanerpater Haavar Simon  
I Oddernes kirke
- 29. mars **BIBELENS ORD - KLART OG TYDELIG?**  
Rektor v/ Ansgar teologiske høyskole, Ingun Folkestad Breistein  
I Søm kirke
- 5. april **SALMER OG DIAKONI - ET LUTHERSK PERSPEKTIV**  
Utgangspunkt i reformasjonen og hvordan forholdet er mellom det vi synger og det vi lever.  
Sindre Skeie  
I Søm kirke

Alle samlingene begynner kl 19.00 og varer til 21.00  
Enkel servering med frukt og drikke.  
Undervisningen varer i 45 minutter. Spørsmål/samtale i etterkant.  
Avslutning med en ti minutters konsert ved en av byens organister.  
Inngangsbillett: kr 50,- pr. person



## Bokholderen

*Vårherre er en gammel knarr!  
En riktig gammel og grinete liten sprett er han  
ganske sikkert fordi han må skrive i to bøker.*

*I den ene skriver han alt som ikke går bra,  
ja han skriver så blekket spruter  
og blir riktig olm og puster og peser i vei  
og får rynker i pannen og hendene fulle av blekk  
og han søler over hele siden og får hjelp av  
Guttungen til å vaske seg og  
Vinden tørker hendene hans og så legger han  
vekk boken. Glemmeboken*

*I den andre skriver han alle navnene,  
både menneskenavnet og himmelnavnet på alle  
sammen og da har han et lurt flir rundt munnen  
som om han gleder seg til å treffe menneskebarna  
sine og fortelle dem hva de heter og at han for en  
liten evighet siden skrev navnet ned i boken.  
I glemmeboken.*

Svein Loland



## 7 års klubb

Fire tirsdager i februar samles 22 førsteklasinger i Hånes kirke. De fleste hentes på SFO, mens noen leveres i kirka av foreldre. En stor og flott gjeng! Vi leker, hører bibelfortellinger fra både gamle testamentet og nye testamentet, om Josef, Moses og Jesus. Vi har kreative verksted og spiser boller.

Nytt av året er at vi har tatt i bruk Tidslinjen, en fire meter lang rull som viser mange av Bibelens sentrale fortellinger gjennom bilder, helt fra skapelsen til Johannes Åpenbaring. Tidslinjen engasjerer barna som selv kan bevege seg fysisk i bibelhistorien og kjenne igjen fortellinger de har hørt før. Samtidig kan vi visuelt plassere og konkretisere fortellingene vi forteller under klubbensamlingene.

På vei fra SFO til en av klubb samlingene spør en av guttene om å få holde meg i hånden, før han spør: «skal vi høre fortellingen om fisken som spiste han mannen fordi mannen ikke ville gjøre som Gud sa?» Jeg svarer at vi skal høre en fortelling i dag også, men ikke den. Jeg spør om han mener fortellingen om mannen som het Jona som var i Hvalens mage, før Hvalen spydde ham opp igjen? «Ja den ja. Om det var en hval da... kanskje det var en torsk. Det så litt ut som en torsk på det bilde vi så sist. Mamma har fortalt om han mannen i fisken hjemme». Hvem vet, det står ingenting i Bibelen om at det var en Hval...

Alt i alt har vi en topp ettermiddag sammen, før barna drar tilbake til SFO eller hjem til mor og far.

## Nyttsatt kirketjener i Hånes



Forbønnshandling for nyttsatt kirketjener Åse Fredheim. Fra venstre Kristin Timenes, ÅF, leder i menighetsrådet Rune Mørland og Petter Tanggaard Lomeland.

## Friluftsgruppa

**8. mars er vi i gang igjen!** Da står sola så høyt på himmelen at den kan vise oss vei inn i skogen og til vår kjente og kjære leirplass.

Friluftsgruppa er en gjeng barnefamilier som liker å komme seg litt ut på ettermiddagen. Vi spiser også middagen sammen ute i skogen. Petter tar med seg godsaker fra kirkas kjøkken, og så gjør vi siste finishen over bålet. Foruten mat har vi leker, aktiviteter, en samling med bibelfortelling og en sang, og ellers mye hygge og barnlig aktivitet.

Du finner oss bl.a. på facebook. Det er vår viktigste informasjonskanal, både i forkant og underveis.

### Håper vi sees!

Kontakt info: petter.tanggaard.lomeland@kristiansand.kommune.no

Mobil: 975 95 285 / nett: haanesmenighet.no



## Påskelunsj for seniorer

**Tirsdag 4. april kl. 12 - 14. arrangeres det påskelunsj for seniorer.**

Ord for dagen. Bevertning. Loddsalg. Sang og musikk.

Påmelding til kontoret innen fredag 31. mars.

Telefon 38 19 69 10 eller

Tone.Schalla@kristiansand.kommune.no

## Kirkeskyss

Hånes menighet ønsker å starte med Kirkeskyss.

Vi håper å samle et knippe hyggelig og pålitelige sjåførere med gyldig sertifikat, som kan stå klare til å hente de som skulle trenge en hjelpende hånd for å komme seg på gudstjeneste.

Dersom du besitter både bil og gyldig sertifikat, og lenge har hatt en drøm om å kjøre gratis taxi, eller bare tenker at her vil jeg bidra. Da vil vi gjerne komme i kontakt med deg. Du er velkommen til å ringe Petter på 975 95 285, eller sende en epost til petter.tanggaard.lomeland@kristiansand.kommune.no

## Liv & Tro

Fire tirsdagskvelder i februar møtes et knippe småbarnsforeldre og diakon Petter til LIV&TRO i lofts stua til Hånes kirke. Stemningen er god og praten går lett. Praten kretser rundt temaer som dåp, tro, foreldrerollen og livet. Latteren og a-ha opplevelsene sitter løst sammen med undringen og refleksjonen. Det er ikke så mange steder i det heseblesende hverdagslivet, at man tar seg tid til å reflektere og samtale om de mer eksistensielle sidene av livet. Tiden før og etter dåpen av egne barn, er gjerne en tid hvor disse spørsmålene er høyere i bevisstheten enn ellers hos småbarnsforeldre. I fjor var det tre par som gjennomførte LIV&TRO. Under siste samling samlet hvert par seg om et knippe ulike trospraksiser de ønsker å ha i familien. Det kunne for eksempel være å be aftnebønnen, syngte for maten, delta på gudstjenester osv.

En flott bi-effekt i fjor var at parene ønsket å fortsette å møtes slik. Derfor ente de opp med å starte sin egen bibelgruppe. LIV&TRO er altså blitt et sted hvor liv og tro kan deles, og vennskap bygges.

## Besøktjeneste

**Hånes menighet jobber med å få på beina en organisert besøktjeneste. En besøktjeneste trenger besøksvenner.**

Det å være besøksvenn kan innebære ulike ting. For eksempel kan det innebære og ta en kaffe, og slå av en prat. Det kan innebære og hjelpe til med litt handling. Eller det kan innebære og ta en spasertur ute i Guds frie natur. Alt ettersom hvilket behov den enkelte med ønske om besøk melder inn. Alle besøksvenner vil inviteres til et lite kurs eller samling årlig, for oppfølging og inspirasjon.

### Vil DU være BESØKSVENN?

Da er det bare å ta kontakt med Petter Tanggaard Lomeland på 975 95 285 eller: petter.tanggaard.lomeland@kristiansand.kommune.no.

## Bli med på internasjonalt fellesskap på Hånes

Flerkulturell gruppe arrangerer månedlige samlinger som er åpen for alle i festsalen i Hånes kirke. Enkelte samlinger er kafèkvelder med kaffe, te og noe å bite i, mens andre samlinger er bygget rundt temaer og/eller historier fra levde liv. Vi ønsker å skape gode møteplasser for alle på Hånes, for å få bedre kulturell forståelse, flere venner og mer nærhet mellom beboerne. Dersom du ønsker å bidra til vårt arbeid er du hjertelig velkommen til å ta kontakt.

Samlingen 28. mars, og andre samlinger, vil annonseres på oppslag i butikker, på kirkens hjemmeside (www.haanesmenighet.no) og på Facebook.

### Kontaktpersoner:

Svein Harald Hansen:	sha-hans@online.no
Knut Arne Johansen:	knu-arne@online.no
Liv Mørland:	morlandl@online.no
Ayan Isse:	ayan124@hotmail.no
Luljeta Mullaali:	luljetamullaali@hotmail.com
Line Byremo:	line.byremo@gmail.com





# Den kristne samtale

## Troshjelp og livshjelp

I en kristen samtale må det være legitimt å samtale om så vel livet som troen. Jesus har selv gitt oss noen av de beste eksempler på hva en kristen samtale kan dreie seg om. I den nattlige samtalen med Nikodemus var det frelsesspørsmålet, den nye fødselen, som stod i sentrum for oppmerksomheten. I møte med kvinnen ved brønnen var det samlivsproblemene hennes og tilgivelse samtalen dreide seg om. I samtalen med Marta og Maria var spørsmålet om prioritering hovedtemaet. Slik kunne vi fortsette for å vise at Jesus var opptatt av hele mennesket og livssituasjonen til den enkelte.

## Humanistisk og kristen samtale

Til en viss grad kan vi skjelne mellom en kristen og en humanistisk samtale. I en humanistisk samtale er det mennesket som er sentrum for samtalen. Målet er å forløse det som bor i menneskets indre. Sokrates var en mester i dette. Hans dialoger ble sammenlignet med jordmorkunst; - det å kunne forløse det som var besvangret i menneskets indre. I en kristne samtale er det Kristus som er sentrum i samtalen. Målet er å åpne sinnet slik at Jesus kan ta bolig i vårt hjerte.

## "Emmaus-vandrerne" (Luk 24)

Rykte går om at Jesus har stått opp fra de døde. To av disiplene er på vei til en landsby som heter Emmaus. Mens de snakket sammen, kom Jesus og slo følge med dem. Men disiplene kjente han ikke igjen. "Hva er det dere går og snakker så ivrig om?", spør Jesus. "Dette med Jesus fra Nasaret," svarte han som het Kleopas. "Du må være den eneste tilreisende i Jerusalem som ikke vet hva som har hendt der i disse dager." Men fortsatt kjente de ikke Jesus igjen. Han begynner å legge ut for dem, det som står i skriftene. Disiplene inviterte Jesus med hjem. Jesus tok imot invitasjonen.

Han satt seg til bords med dem, tok brødet og ba takkebønnen. Da ble øynene deres åpnet! De kjente Jesus igjen. De sa til hverandre. "Brant ikke hjerter i oss da ha talte til oss på veien og åpnet skriftene for oss?"

## Bibelen som basis og Kristus i sentrum

Hva kan vi lære av denne fortellingen? Det er særlig to faktorer jeg har lyst til å trekke fram: For det første snakket disiplene om det som hadde hendt i påsken, det som har med Jesu død og oppstandelse å gjøre; og som er et helt fundamentalt i den kristne tro. Når vi er sammen så er det svært ofte helt andre og langt mer trivielle ting vi er opptatt av. Ikke rent sjelden har våre samtaler mer karakter av "sladdersamtaler" enn "sannhetssamtaler." Slik bør det ikke være!

Emmaus-vandrerne snakket i det minste om det som hadde hendt med Jesus, selv om de var både forvirret og bedrøvet over ryktene.

For det andre åpenbarte Jesus seg for disiplene i det han brøt brødet og utla skriftene for dem. Da kjente de ham igjen.

Våre samtaler har svært ofte liten bibelsk substans. De bærer ofte mer preg av subjektiv syning enn av bibelsk refleksjoner. Om Paulus står det at han "talte med (jødene) ut fra skriftene. Han tolket dem og forklarte at Messias måtte lide og stå opp fra de døde." (Ap 17,2f) Skriftene var basis både for hans forkynnelse og hans samtaler. Det betyr selvsagt ikke at alle våre samtaler må ta utgangspunkt i konkrete bibelord. Slettes ikke. Men samtaler bør ha et kristent perspektiv.

Hvis det skjer så kan vi ved Den Hellige Ånds veiledning samtale om nær sagt hva som helst, - enten det nå er spørsmål som synd, sykdom og sorg eller tro, håp og kjærlighet, for å nevne noen aktuelle tema. "Det er Kristus som skaper den kristne samtale. Derfor er den ikke menneskers egne prestasjon eller kunst hvor opphøyet dette enn kan være. Samtalens kunst er avløst av samtalens sakrament," konkluderer Håkon Fred. Breen i sin bok: MENS DE TALTE SAMMEN

Og et sakrament er som kjent innstiftet av Herren selv. Derfor er den kristne samtalen så viktig. Erfaringene bekrefter da også at de aller fleste har kommet til tro på Jesus Kristus nettopp gjennom en samtale med en kristen bror eller søster.

La meg derfor helt til slutt minne om et oppmuntrende ord fra Malakias: "De som fryktet Herren talte da sammen og Herren lyttet og hørte hva de sa. Hos ham ble det skrevet en minnebok om dem som frykter Herren og ærer hans navn." (Mal 3,16)

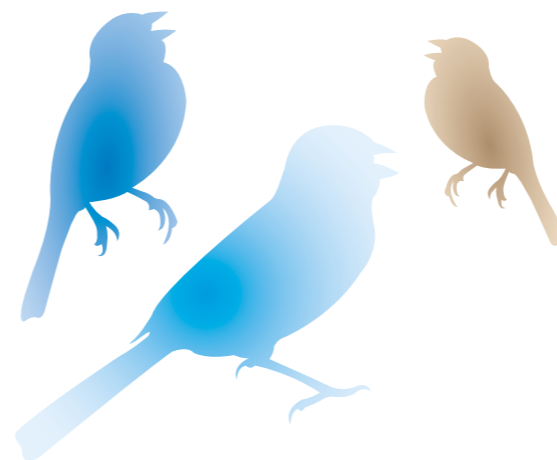
Svein Sætren



# BARNAS SIDE

## Finn ti fuglenavn

Navnet på ti vanlige norske fugler er gjemt inni rutenettet. Navnene står bortover og nedover. Finner du alle?



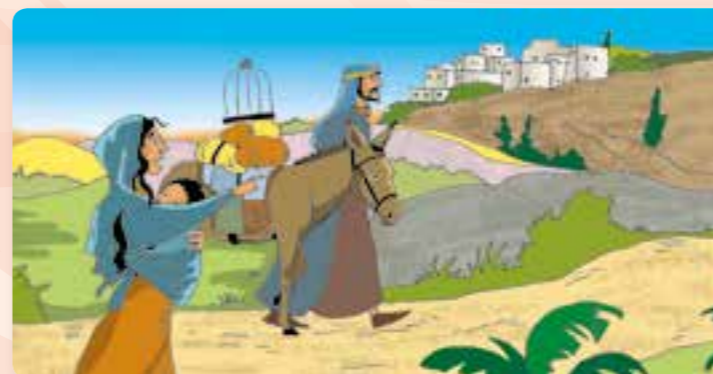
R	E	X	Ø	R	N	P	V	Å	M
W	D	B	I	I	O	S	K	E	U
C	D	O	M	P	A	P	J	L	O
O	U	K	H	B	R	U	Ø	T	B
T	E	F	J	L	O	R	T	R	L
S	D	N	M	Å	V	V	T	O	I
B	P	I	Å	M	D	A	M	S	E
H	A	K	K	E	S	P	E	T	T
Y	E	L	E	I	T	H	I	O	F
I	A	R	B	S	N	Å	S	N	Æ

## Finn 5 feil

Tegning: Kari Sortland

Da Jesus var seks uker gammel, tok Maria og Josef han med opp til tempelet i Jerusalem for å bære ham fram for Gud.

De to bildene er nesten like. Finner du de fem små feilene på bildet til høyre?



Abonner på barnebladet

# BARNAS

16 blader + 1 CD  
= kun 399,-

(privatabonnement  
hjem i posten)

Gruppeabonnement kun 239,- per barn

Bestill på [sondagsskolen.no](http://sondagsskolen.no) eller 22 08 71 00



Bibeltegneserier  
og gøyale aktiviteter!

Perfekt som  
faddergave!



## Hydro Texaco Håneskrysset



**Døgn-  
åpent**

**Telefon  
38 04 87 77**

## Elektrotema Agder AS

Barstøveien 36  
4636 KRISTIANSAND  
Telefon 38 04 10 00  
Telefax 38 04 08 91  
e-post: ole@elektrotema.com  
elektrotema@elektrotema.com  
www.elektrotema.com

## Ryen Åpent 8-22 (9-20)

Sjakk deg medlemskort!  
Da blir du med på å dele overskuddet  
i butikken!



Telefon: 47 61 18 47



Tlf: 38 12 80 30 - Fax: 38 12 80 31  
www.aselktrisk.no  
Alt innen land- og skipsinstallasjoner.



Barstøveien 50 • Sørlandsparken • 4636 Kristiansand  
Tlf: 38 04 82 37 • Mobil: 909 39 525 • Fax: 38 04 86 71



- Reparasjon av alle biltyper
- Lang erfaring
- Fagmessig arbeid
- EU-kontroll

## Andas

Sørlandets begravelsesbyrå siden 1933

Døgntelefon: 38 17 74 50  
www.andas.no

## Rørleggeren i Tveit og Randesund



Espen Isak Egeland  
Bedemand og daglig leder  
Vakttelefon hele døgnet:  
38 02 24 44



**BILVASK**

RASMUSSENGRUPPEN

# KIWI mini pris

Hamresanden  
Tlf. 38 09 43 30



Digital markedsføring  
www.netlab.no

## Vil DU annonsere i menighetsbladet?

Ta kontakt med  
redaksjonen for priser  
og informasjon.

# Sønnik

Klær for menn

Lillemarkens, Kristiansand - Tlf. 38 09 06 00

## Fra kirkebøkene

### Hånes

#### Døpte

Anne Eivindson Wrånes  
Nathaniel René Sørnes  
Lucas Alberto Campos-Betancur

#### Døde

Signe Gundersen  
Torhild Helene Repvik  
Ruth Wenche Dvergsnes  
Solveig Strømme  
Olga Kristiansen  
Torfinn Gaudestad  
Marie Heistein  
Bjørn Farbot

### Tveit

#### Døpte

Leonora Leonardsen  
Ola Sørli Grøntoft  
Ellie Ljosland Gumpen  
Mathilda Sandåker  
Constanze Sandåker  
Thorvald Loftenes Aaneland  
Daniel Aarli Helle  
Minda Linge Omholt  
Adrian Bakken Lien

#### Døde

Odd Strandberg  
Ole-Hendrik Jørgensen  
Nils Lundstrøm (gravlagt i Torridal)  
Ellen Synnøve Severinsen  
Ragnvald Nikolai Jæger

## Hånes menighet

Øvre Brattbakken 5  
4635 Kristiansand  
Telefax: 38 19 69 63  
E-post: haanes.menighet@  
kristiansand.kommune.no  
Web: www.haanesmenighet.no

#### Daglig leder

Tone Schalla, tlf. 38 19 69 10  
E-post: tone.schalla@  
kristiansand.kommune.no

#### Sokneprest

Olav Trømborg, tlf. 38 19 69 13  
E-post: olav.tromborg@  
kristiansand.kommune.no

#### Kateket

Linn Mørland, tlf. 38 19 69 12  
E-post: linn.morland@  
kristiansand.kommune.no

#### Kantor

Kristian Woxmyhr tlf. 38 19 69 16  
E-post: kristian.woxmyhr@  
kristiansand.kommune.no

#### Kirketjener

Åse Loland Fredheim, tlf. 38 19 69 15  
E-post: ase.loland.fredheim@  
kristiansand.kommune.no

#### Ungdomsarbeider

Martine Akselsen, tlf. 38 19 69 15  
E-post: martine.akselsen@  
kristiansand.kommune.no

#### Trosopplærer/diakon

Petter Tanggaard Lomeland  
tlf. 38 19 69 14  
E-post: petter.tanggaard.lomeland@  
kristiansand.kommune.no

#### Menighetsrådet, Hånes

Rune Mørland, tlf. 957 72 606

## Tveit menighet

Balchens vei 3  
4656 Hamresanden  
Telefon: 38 19 8 90  
E-post: tveit.menighet@  
kristiansand.kommune.no  
Web: www.tveitmenighet.no

#### Sokneprest

Theis Salvesen (sykmeldt)  
Etter avtale  
tlf. 38 19 68 93 / mob. 995 63 376  
E-post: theis.salvesen@  
kristiansand.kommune.no

#### Daglig leder

Ellen Najmy Mørch  
Tirsdag, onsdag, torsdag 09.00-14.00  
tlf. 38 19 68 90 / mob. 901 32 997  
E-post: ellen.najmy.morch@  
kristiansand.kommune.no

#### Kantor

Solveig Vindholmen  
tlf. 38 19 68 96 / mob. 994 60 380  
E-post: solveig.vindholmen@  
kristiansand.kommune.no

#### Trosopplærer og ungdomsarbeider

Trond Strømme  
tlf. 38 19 68 95 / mob. 41 50 36 77  
E-post: trond.stromme@  
kristiansand.kommune.no

#### Kirketjener

Øyvind Brennsæter  
tlf. 991 05 237  
E-post: oyvind.brennsater@  
kristiansand.kommune.no

#### Menighetsrådet, Tveit

Torgny Bøhn, tlf. 913 34 702



avd Vest-Agder  
Kongensgate 32, 4608 Kristiansand  
epost: vest-agder@huseierne.no  
tlf. 975 39 000



## HÅNES

**19. februar, kl. 11.00**  
Gudstjeneste ved Olav Trømborg. Nattverd.

**5. mars, kl. 11.00**  
SuperSøndag ved Olav Trømborg, Petter Tanggaard Lomeland og Linn Mørland. 7 årsklubb. Hånes Barne-gospel. Kirkekaffe.

**12. mars, kl. 11.00**  
Gudstjeneste ved vikarprest. Nattverd.

**19. mars, kl. 17.00**  
G17 ved Olav Trømborg. Nattverd. Band og lovsangsteam.

**26. mars, kl. 11.00**  
Gudstjeneste ved Olav Trømborg. Dåp. Nattverd.

**2. april, kl. 11.00**  
Gudstjeneste ved vikarprest. Dåp. Nattverd.

**Palmesøndag 9. april, kl. 11.00**  
SuperSøndag ved Olav Trømborg. Hånes Barnegospel. Dåp.

**Skjært. 13. april, kl. 19.00**  
Kveldsgudstj. med måltid ved Olav Trømborg, Mette Kirkhus Johansen m.fl. Nattverd.

**Langfr. 14. april, kl. 11.00**  
Gudstjeneste ved Olav

Trømborg, Mette Kirkhus Johansen m.fl. Nattverd.

**Påskedag 16. april, kl. 11.00**  
Høytidsgudstjeneste ved Olav Trømborg, Mette Kirkhus Johansen m.fl. Dåp. Nattverd.

**23. april, kl. 17.00**  
G17 ved Olav Trømborg. Nattverd. Band og lovsangsteam. Menighetens årsmøte avholdes etter G17 (kl 18.15).

**30. april, kl. 11.00**  
Gudstjeneste ved Olav Trømborg. Dåp. Nattverd.

**7. mai, kl. 11.00**  
SuperSøndag ved Olav Trømborg og Petter Tanggaard Lomeland. Dåp. Nattverd. Kirkekaffe.

**14. mai, kl. 11.00**  
Gudstjeneste ved vikarprest Hans Jørgen Wennesland. Dåp. Nattverd. Hånes og Tveit kirkekor.

**21. mai, kl. 17.00**  
Prosjektgudstjeneste med konfirmanter. Ved Olav Trømborg, Linn Mørland og Martine Akselsen.

**28. mai, kl. 11.00**  
Gudstjeneste ved Olav Trømborg. Dåp. Nattverd.

## TVEIT

**26. februar kl. 11.00**  
Tveit menighetshus. Fastelavn/ karnevalsgudstjeneste. Vikarprest Jens Olai Justvik Trond Strømme. Soulchildren og band. Fastelavnsboller i kjelleren etter gudstjenesten.

**5. mars kl. 11.00**  
Tveit kirke. Gudstjeneste med nattverd. Jens Olai Justvik. Kirkekoret synger.

**12. mars**  
Ingen gudstjeneste. Se Hånes.

**19. mars kl. 11.00**  
Tveit kirke. Dåp og nattverd. Vikarprest Bendik Egeland. Band.

**26. mars kl. 11.00**  
Tveit kirke. Slutten av menighetsuka. Vikarprest Silje Karlsen.

**2. april kl. 11.00**  
Tveit menighetshus. Dåp og nattverd. Silje Karlsen. Kirkekaffe og årsmøte i kjelleren etter gudstjenesten.

**Palmesøndag 9. april kl. 11.00**  
Tveit kirke. Dåp og nattverd. Silje Karlsen.

**Skjært. 13. april kl. 19.00**  
Tveit kirke. Vi feirer nattverds-måltidet. Silje Karlsen. Tekstleser: Oddbjørg Røinaas

**Langfredag 14. april kl. 11.00**  
Tveit kirke. Silje Karlsen. Tekstleser: Astrid Staalesen. Musikk.

**Påskedag 16. april kl. 11.00**  
Tveit kirke. Silje Karlsen. Musikk.

**23. april kl. 11.00**  
Ingen gudstjeneste. Se Hånes.

**30. april kl. 11.00**  
Tveit kirke. Supersøndag. Tårnagenter. Trond Strømme. Vikarprest.

**7. mai Kl.11.00**  
Tveit kirke. Gudstjeneste med dåp og nattverd. Vikarprest.

**14. mai kl. 11.00**  
Ingen gudstjeneste. Se Hånes.

**17. mai kl. 09.45**  
Tveit kirke. Festgudstjeneste. Vikarprest.

**21. mai kl. 11.00**  
Tveit kirke. Gudstjeneste. Vikarprest.

**28. mai kl. 11.00**  
Solsletta. Sportsgudstjeneste. Vikarprest.

## DETTE SKJER I HÅNES

### TIRS DAG

Bønnetjenesten åpner kirken for **stille rom** fra kl. 20-21 første tirsdag i mnd. utenom ferier. Stille bønn, lystenning, dempet musikk.

**Flerkulturell gruppe.** Arrangement/møter ca en gang i måneden, tirsdager kl. 18.00.

### ONSDAG

**SuperOnsdag** med middag, SuperSamling, småBARNAS og BARNAS på onsdager i oddetallsuker.

**Friluftsgruppa på Lauvåsen.** Lek, aktivitet, andakt og middag rett fra bålet. Onsdager i partallsuker kl. 16.45-18.30.

### TORS DAG

**Babysdag.** Drop inn-tilbud kl. 10.30. Følger skolens ferier.

**Hånes og Tveit kirkekor.** Torsdager kl. 19.30-21.30. Øver både i Hånes kirke og på M.huset på Hamresanden.

**Barnegospel.** Fra 4 år og oppover. Kl. 17.30-18.15.

### LØRDAG

**Connected.** Ungdomsklubb fra 8. trinn og oppover. Lørdager i partallsuker. Kl. 19.30.

### SØNDAG

**Gudstjeneste.** Se ovenfor og ukentlige annonse i FVN's lørdagsutgave.

**Samtale-/bibelgrupper** i hjemmene. Henv. til kontoret.

### Ledertrening for ungdom.

Interessert? Ta kontakt med Martine Akselsen.

Se [haanesmenighet.no](http://haanesmenighet.no) for mer info.

## DETTE SKJER I TVEIT

### MANDAG

**Mandagskafé** kl. 11.00-13.00. Form.mat i et sosialt miljø på M.huset. 06.03, 03.04, 08.05, 12.06. Kontakt: Ellen N. Mørch (901 32 997).

### TIRS DAG

**Soulchildren** øver fra 17.30 - 19.00 på M.huset. Kontakt: Ellen Hillesund Kvinlaug.

**Babysang** kl.10.30 med Aase Helene Røinaas Aabel og Henriette Solum Pettersen. 28.02, 14.03, 28.03 Kontakt: Trond Strømme (415 03 677)

**Menighetsrådsmøte** kl. 18.30 - én gang i mnd.

### ONSDAG

**Andakt** kl. 16.00 på Kvaless.

**Våre hjem** kl. 19.30. Bibelgrupper for voksne ca 1 g. pr. mnd. Åpent for alle.

**Misjonsverkstedet** i Forpakterb.kl. 19.30. 15.03, 05.04, 10.05. Kontakt: Marianne Gabrielsen(905 94 298)

**Onsdagsmøter.** Møter m. ulike tema på m.huset.15.03 og 26.04 kl. 19.30.

### TORS DAG

**Supertorsdag** på M.huset fra kl 16-18.15, middag (60,-v/30,-b), grupper for barna og kafé for de voksne. 09.03, 23.03, 06.04, 20.04

**Tveit og Hånes kirkekor** kl. 19.30. Øver i Hånes kirke og på M.huset på Hamresanden. Kontakt: Solveig Vindholmen (994 60 380).

### FREDAG

**Megaklubben** 19.30-23, i forpakterb. Fra 7. trinn og oppover. Kontakt: Trond Strømme (415 03 677)

### SØNDAG

**Gudstjeneste** kl. 11.00 Tveit kirke eller på M.huset.

**Åpen kirke.** Første (vanligvis) søndag i mnd. er kirken åpen for en stille stund mellom kl. 20 og 21. 05.03, 02.04, 07.05, 11.06